5 MYNGE. Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!

BURIAAD-MONGOL YNEN

Byxexolboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartiin Buriaad-Mongol Moziin Komiteedai, Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Respyblikiin Centraalin Gyisedxexe Komiteedai ba Ulsojuuzuudai Buriaad-Mongol Soveedai yder byriin oorgan

№ 123 (2156)
1937 onoi ijyyniiin
1
14-xi ZILƏE GARNA.
Ulaan-Yde ◆ BMASSR
Ceentrsojuuziin 19.

Moziin paartin konfereencenyyd

Alma-Ataa. 28 (TASS). Kazaxstaanda mynəə moziin konfereencenyyd bolzo baina. Xoito-Kazaxstaanai moziin bolьşeviiguudai konfereence naiman yder soo yrgelzelee. Delegaaduud bolbol kaadranuudii şilen abxa jabadalda Mozkoomai xuuşan xytelberiiin xehen alduuji şangaar kriitikelebe. Xoito-Kazaxstaanai moziin komiteedai negedexi sekretaarьta nyxer Segizbaajev hungagdaa. Kystaanskiin moziin paartin konfereence bolbol Mozkoomai xydelmeriii xangaltatai deere toolobo. Main 26-nai yder Alma-Atiin moziin bolьşeviiguudai konfereence neegdebe.

NEGES MAL HUBAIRUULƵA BOLXOGYI

7 onoi apreeliiin 15—ai BMASSR-ei Arkomso i zasedaani deere oroonoi aaniii ilaltataigaar yngern tuxai xelseen boloo hen. zasidaani bolbol oroonoi aaniii xabarai tarilgadal aliaar jabuulxa. Tereenei in medeeji sag soonь xe ba byxii xegdexe meriii aimgyisedkoomoi zarai tahagai xytelberilegxariiusaxa johotoi geze hon baigaa.

togtoolii bodoto deerenь ejelyylegdeeb gee haa, ngaltagyi baina. Aduunai oi kampaani ijyyliiin 15yrgegdehen baixa johotoi nynəə araixan geze 10,7 ent dyyrgegdee. Yxerei abxada 8,2 proc., xoni, n deere—xabar oroondo a tysebiinь main 15-da e johotoi aad miin 18,6 ent, gaxai 24,1 proceent zergeer tysebiinь dyyrze jabahan baina.

xar-Şiberei, Jaruuniin, giin, Alairai, Booxonoi, -Ononoi, Biçyyrei, Barai, Tynxenei, Exired Bulgexe zergiin aimaguud e xyrter oroonoi kampaa medeeji Gazartariaalan rkomaadta elьgeegeegyi ym. Ede aimagai gyiomoi ba gazarai tahagai erilegşed oroon tuxai arxiood huunad. Eneen Gazartariaalagnai Arko jamarş xemzee abdaggyi n malazalai ypravleeni gşa zooteexnigiinь Petreaimaguudta jyyş bolzo nь medenegyi. Tereeniii oxo sylee zab ygei baigelsedeg.

onoi kampaanida iimeer a baixadanь, aimagai i tahag myn eneenşelen sahan baina.

geer bolxodoo, Gazartagai Arkomaad xytelberorndo oroonoi kampaahol nazagaigaar xandaza, ii gedergenь tataza ja-

ee zilde byxii respyybotor 278 mingan gyyn, ga 628 tolgoi gaxai, 386 186 tolgoi xoni jamaad o oruulagdaxa. Eneen mingan ynieen ba 8 xonin xemel argaar o oruulagdaxa baina lon malii oroondo oruulbadal bolbol baga xeşe. Ene bolbol poliitikan udxa şanartai jabuulga myn.

Yngeregşe zilde malii xemel argaar oroondo oruulxa tyseb miin 79 proceent dyyrgegdehen baina. Uşar şaltagaaniiinь xadaa Gazartariaalangai Arko maadai ba aimagai gyisedkoomoi operatiiv xytelberi ygee gyi deereheenь boloo.

Mynəə zilde tere alduugaa dabtaza bolxogyi. Tiime jaba daltai ered temesexe xeregtei

Gadana, oroonoi kampaaniii yngergexedee gansaxan too tolgoi namnaza bolxogyi. Malaigaa şanariinь haizaruulxiin tylee temeseze, niutagai yylterei malii tomo yylterei maltai metiislexe xeregtei. Tomo yylterei azarga, buxa, azarga gaxai ba xusanuudii zybeer zootexniis zaabariiin johoor xereglexe ba ediee xooliinь bolon xaruuhiinь hain bailgaxa şuxala.

Gebeş, zarim kolxoozuud ede malnuudii ton muugaar xaruuhalna. Zişeelxede, Xoriiin aimagai Xasuurtain somonoi „Pobeeda“ geze kolxooz nege azargatai aad, tereenee modobeledxelei xydelmeride unaza turaagaad, mynəə bolxodo azargiingaa turanxai deerehee negeş gyy oroondo oruulaagyi baina.

Baha, Bişyyrei rajoonoi Bujantuujevai neremzete kolxooz buxanuudaa ynieedeeree bilşeeze, xeden ynieedei oroondoş orohiinь medengyi huudag gexe zergiin jabadalnuud ton olon.

Zarim kolxoozoi xytelberilegşed nahaa gyiseegyi malii oroondo oruuldag baina. Ene bolbol malazalda xoro xexiin hedelge myn. Oroonoi kampaaniii iime halgar muugaar yngergeze bolxogyi.

Ali bolxoor malazalii xyggzyylxe jabadalda haad uşaruulza malnuudii olooronь hubairuulxii xysedeg etegeedtei xair gamgyi temesexe xeregtei. Ene froont deere revoliyycen heremzee huladxaza bolxogyi.

Aimagai paartin ba soveedai xytelberilegşed negeş tolgoi malii hubairuulxagyin tylee bolьşeviig johoor temesexe ujalgatai. Mynəə yder xyrter baigaa dutuu dundajaa oiriin sag soo usadxaxa ba erid xubilalta gargaza malai oroonoi kampaaniiin tysebii xysed dyyrgexe—manai nen tyryyşiin nege zorilgo myn.

Xoito poolius teeşe dyrben xynde ba nege razveedkan samolioodtai ekspediice niidze oşobo. Soveed Xolboonoi geroi M. V. Vodopьjaanovaar zoloodogdozo jabaa „SSSR N—170“ samoliood xoito pooliusai rajoonoi mylihen deere buuba. Xoito poolius deere Soveed Xolboonoi tug xiidze baina.

ZURAG DEERE: poolius deerexi ybelzəəşenei naçaalьnig Papaanin (zyyn gar talahaa) ba „SSSR N—172“ samolioodoi piloot nyx. Kozloov gegşed Xolmagoordaxi aerodroom deere ybelzəəşende zoriuulhan oriooltotoi tonoguudai dergede huunad. (Sojuuzfoto).

NAUUKADA BAGTAHAN YNETE NEMERI

Byxexolboonoi Aarktikiin instityydei direegtor profeessor R. L. Samoiloviçtai xəəreldehen xəəreldəən

Xoito pooliusai rajoondo ekspediiciin buugaad baihan jabadal bolbol damzaggyi delexei deerexi ilalta myn bolno. Gebeş, enenь poolius teeşe niidelgiin zorilgonь bolxo bişe baina.

Soveed ekspediice bolbol ene ton medegdeegyi Kizagaar Xoitiin ceentrte sag yrgelziin nauukan xydelmeri jabuulxa bolno. Zygeer bidener bolbol Xoito Mylihete okeaanai centraalin xubidaxi poliaarai basseej ne geze jyyn baihan tuxaida jyyş medexe ygei bainabdi. Bidener bolbol tende dyrbe—taba mingan meetr xyrter ton jixe gynzegei geze gansaxan bagsaaza şadaxa bolboş, ynendee ene basseejniin gynzegeinь jamar baihaniii xenş medexegyi. Gynzegeiglinь xemzehen xemzyyrenь xadaa ene yrgen uhan basseejniin ojooroi relьjeefii todorxoilzo ygexe baina.

Deerenь manai baatar poliaarniguudai ybelzeze baigaa mylihen poolinь xodo xydelze baixa geze gy, bidenerei xeledegeer tendexi diilengi uradxalai baidal deerhee dreifelze baixanь azag ygei. Ene uradxalnuudanь jamar ba jamar zerge xyşetei baihan, xaişaa zyglehen tuxainь xendeş medegdexegyi baina. Ene uradxalnuudii şudalxanь manai zaluu erdemtenei xojordoxi zorilgonь bolno.

Mylihenei dreifiin zyglelii todoor togtooxiin tula manai Xoito pooliusta ybelzegşedenь yniversaal teodoliitii xereglen, astronoomin şinzelge xexe baina.

Gazarai magnetiizmiin elemeentnyydenь speciaalin variomeetrii xereglen şinzelegdexe baina. Manai şinzelegşed bolbol myn gravitacioon xeregselyydii xereglen bejedee tatadag xysii şinzelne. Gazarai eldeb tooçkonuudta tatadag xysenei adali bişe baidaganь medeeze. Gravitacboon xemzyyrii xereglen, manai planeetiin gadar tuxai todorxoilgo gargaxa bolno. Ene şinzelgenь Xoito pooliusai rajoondo ylemze intereestei baixa baina.

Baha daşaramduulan atmosfeeriin elegtromeetrin xemzelge xegdexe, agaarai toonoi xemzee şinzelegdexe baina Ybelzegşedei Xoito pooliusai rajoondo baihan byxe sagaingaa xugasaada sag yrgelziin meteoroloogin şinzelge jabaxa jonotoinь zyndəə elirxei, enenь bolool poliaarai centraalin bassejnedexi kliimat ton medegdexegyi baihan deerehee ilangajaa jixe udxatai bolxo baina. Ene şinzelgenь sinoptiis ba meteoroloogin medeenyydii todorxoigoor zoxioozo eldeb yyrgenyydei sagai ularilii ylemze urda medexe arga olgozo ygene.

Baatar poliaarniguudai nauukan xydelmerinь gansaxan soveed nauukiin dunda bagtaxa ynete nemeri bolood dyyrexe bişe, ene bolbol soxom byxii delexein udxa şanartai bolno.

Şenzelegşedei nauukan tyxieerelgenyydenь Byxexolboonoi Aarktikiin instityydte projeegtelegdehen, xabsargagdahan ba bytəəgdehen baina. Xamag xeregselnyydiinь xyngedxexe, tedeniii ybelzegşedei xydelmerilxe xatuu şanga baidalda taaruulxa xeregte onso anxaral tabigdahan baina.

(TASS).

KOLKOOZIIN TARIAALAN DEEREHEE

Zediin aimag

Derestein somonoi Kaarl-Maarksai neremzete kolxoozoi tariaanai brigaada ton muu ysloovide baiza baina Staan deerenь stool ba styyl ygei. Kolxooznіguud pool deeree huugaad, edieelne. Arig seberii saxixa jabadal ton muu.

Kolxoozoi tyryylegşe Şimed Zigmedei ba tariaanai brigadiir Rinşen Mynxiin gegşed eneen tuxai hanaagaa tabinagyi.

D. Şoizalsanai.

Jaruuniin aimag

Dogniin somonoi „Ulaan-Tujaa“ kolxooz ene zilde tarilgiin xydelmeriee somon soogoo xamagai tyryyn dyyrgebe.

Tariaanai brigaada bolbol tarilgaa dyyrgeheer, 300 gektaar paar xaxalza exilbe.

B. Z. Baldanai.

Muxar-Şiberei aimag

Sagaan-Şuluutain somonoi Staalinai neremzete kolxooz mynəə zilde 93 gektaar şeniise, 102 gektaar jaarisa, 95 gektaar ovioos 35 gektaar jaçimeen tariza dyyrgexee baina.

Ene kolxooz tarilgaa dyyrgeheer paar xaxalgada oroxo baina.

Cerenei.

Ulaan-Ydiin goorodoi zoono

Dabzatiin somonoi kolxoozuud ene xabarai tarilgii urda urdiin zilnyydtei zişeelxeer bişe emxiteigeer yngergebe. Tariaalan deere xydelmerilhen kolxoozniguudai dunda socialiis myriisəə emxidxegdebe.

Jerbaanovai neremzete kolxooz tarilgiin tysebəə ylyy dyyrgee. Mynəə yjede gazaraa ualza duuhaa. Tarilgiin şanar erxim hain.

Plyygşen Dondogoi Xanda-Zab, Erdeniiin Ceren-Dulma, Dambiin ba Zigmedei gegşed ydertəə xaxalxa noormoo xeden xubi ylyy dyyrgedeg baiba.

Vasiilьjev.

Biçyyrei aimag

Gaşain MTS-ei dergede ene zil tyryyşiinxiee exenerei brigaada emxidxegdehen baigaa. Brigaadiinь № 17.

Main 15-ai yder exenerei brigaada bolbol xabarai tarilgiin tysebei johoor noormoo 144 proc. dyyrgeze, traaktor (meertei) byxenei 162 gektaar gazar xaxalza, MTS soogoo negedxihuuri ezelbe.

Ene brigaadiin traktoriistnaranь xamta 6 exener bolbol exilxehee xoişo emxitei şadamaraar xydelmerilze baina.

C. Nimiin

Ukraiiniin K(b) P-iin XIII Xural

ev. 27 (TASS). Mynəəder, niin Komuniis (bolьşeaartiiin XIII Xural neegEnde hajaxan yngerhen paartkonfereencenyyd xaamal (niuusa) duunai hungagdahan 445 deleid jirebe.

lii G. J. Petroovski neeergime aplodismeent doralai xyndete preziidiymxed Staalin, Moolotov, oviç, Voroşiilov, Kaliі-Andreejev, Mikojaan, ь, Kossioor, Zdaanov, , Demiitrov, Teelьman oze Diaasii hungaba.

sekretariaad ba mandaadai komiisii hungaba.

Zyblexe zyilnyyd ba reglaamentaa batalhanai udaa, Ukraiiniin K (b) P-iin Centraalin Komiteedai xydelmeri tuxai S. V. Kossioor elidxelei yge xelebe.

Xuralii tyryylegşe G. J. Petroovski bolbol xuralai ydeşiin zasedaaniiin dyyrexiin urda tee, aradai inag voozdi aguu jixe Staalinda elьgeexe amarşalalgiin telegraama unşaxiin tulada, P. P. Liyybçenkodo yge ygebe. Xural bolbol telegraamiin teekstii nerjeme aplodismeent doro haişaan ba-

ŞUXALA ZAHABARI

Main 27 nai yder garahan „Buriaad-Mongol Ynen“ gazeedtiin 119 dugaarai tyryyşiin niuurta xeblegdehen „Xoito pooliusii bideneer ezelegdee“ geze „Praavdiin“ tyryy bişeghee abtahan zyilei hyylhee xojordoxi abzaasta „. . . byxii zorilgii ilalta tyges sociaiizmiin oron amzaltatai şiidxeze şadaxagyi baina“ geze buruugaar gargahaniii „. . . ŞIIDXEZE ŞADAXA BAINA“ geze zahaza unşaxii mederyylje.

REDAAKCA.

GURBADUGAAR TABANZILEI ASUUDALNUUDII ZYBŞEN XELSELGE

3 daxi tabanzilei tyseb zoxiooxo asuudalii xelsexe tuxai

Buriaad-Mongol respyyblike dotor 3-daxi taban zilei tyseb zoxioolgiin tuxai xelsexe, respyyblikiin organizaacanuudai aktiivai zybleen main 28-nai ydeşiin 6 saghaa exilebe

Ene zybleende BK(b) P-n Buriaad-Mongol moziin komiteedai sekretaarь nyx. M.N. Jerbaanov, Arkomsoveedai tyryylegşiin erologşo nyx. Daniilov ba Arkomaad byxenhee tyleeleg şed xabaadalsaba.

Ene zybleen deere respyyblikiin tyseblelgiin gyrenei komiisiin tyryylegşe nyx Fomiin gegşe Buriaad-Mongol respyyblike—3 daxi taban zil soo xolboo noi ba niutagai tyseblelgiin talaar xynde, xyngen azyiled beriii xygzyylexe, respyyblike dotoroo 2 daxi taban zil soo by teegdeed baihan faabrika ba zavooduudai xysiinь jixedxexe, edeenhee byteze garahan edyy dei şanarii haizaruulxiin tyle abtaxa xemzeenyyd, tereende gargaşalagdaxa, myn oruulxa ol ziin tysebii xaruulan xelee.

Gadana, socialiis xydee aza xuiji 3-daxi taban zil soo xerxin debzyylexe, 2 doxi taban zil soo jyyn byte-gdeed baihan tuxai togtozo nelieed udaan xelebe.

—BK(b) P-n Centraalin Komiteed bolbol 2 doxi taban zilei tyseb zoxioolgiin urda tee, Buriaad Mongol respyyblikii socialiis malazalai bexi baaza bolgoxo johotoi—geze, 1929 onoi main 29-nei yder gargahan togtool soogoo sexe zaahan baigaa.

Bide bolbol tere tyyxete togtool hoo yndehe abza, socialiis malaigaa azalii bexizyylen tabixa ba too bolon şanariinь haizaruulxa xereg manai ton şuxala zorilgo baina. Manai respyyblike dotor 1936 ondo xamta deeree byxii mal 1662 mingan tolgoi baigaa. Ride 3 daxi taban zileigee tysebii zoxiooxodoo: aduu morinoi too tolgoiji—64 proc. yxerii—108 proc. zize malii (xoni jamaaji)—200 proc. gaxaiji—100 proc. olon bolgoxor karaadanabdi. Ene zorilgii gyisedxeze şadaxa erxe baidal bidende byrin bii.

—Socialiis malazalda tezeelei bexi baaza baiguulxiin tyleе, sabşalangai gazarta 51 miliaard tyxerig gargaşalaza milliraaca xegdexenь şuxala.

—Gadana, 1932 ondo 372 mingan gektaar gazarta tarilga xegdehen ba gaa haa, odoo 1937 ondo 520 mingan gektaar gazarta tarilga xeebdi. 3 daxi taban zil soo tarilgiingaa talmaiji 740 mingan gektaar gyy, ali 29 proceent yrgedxexe uşartai baina. Zygeer, manai azalda xemzyyrgyi jixe aşag tuha ygexe şeniiciin tarilgiin talmaiji yrgedxexe jabadal eneenei urda tee ton aali deeşelyylegdee Bide bolbol 3 daxi taban zileigee tyseb zoxiooxodoo ilangajaa şeniiciingee tarilgiin talmaiji yrgedxexe zorilgo tabixa bainamdi.

—Xydee azalii mixaniziiruulalga xadaa, 1932 ondo oroidoo 11 MTS-tei, kolxoozuudai byxii tarilgiin talmainь 33 proceentii ezelen taridag baibal, mynee 37 MTS-tei, kolxoozuudai tarilgiin 87 proceentii taridag boloobdi. 3 daxi taban zil soo kolxoozuudai tarilgiin ba urgasa xuriaalgiin 50 proceentii imagta maşiiniin xyseer bytеedeg bolxo tuxai xelsexe bolonomdi.

—Bidener bolbol BK(b) Paarti ba Soveed zasagai zyb xytelberiiin aşaar, azayiledberi ba xydee azal deere xeden elon xorotod, trockiistnuud nacionaliistnartai temeseze, tedeeniii eliryylen gargaza, tedenii butasoxin usadxaza şadahan haa, 2 doxi taban zilde nelieed jixe ha.il elze şadaabdi. 3 daxi taban zil soo faabrika ba zavoodai xysiinь deeşelyylze, gargaxa edeinь şanarii xeden xubi deeşelyylxe, mal ba tariaanai azalii haizaruulxa, şanariinь byri deeşelyylxe tuxai yşee yrgeneer xelsexe ujalgatai bainamdi. 3 daxi tabanzileigee tysebii gyisedxexe xeregte soveedai ba azalai organizaaciin aktiivnuud, yrgen niite azalşan bolьşeviig jonoor temesexe ujalgataibdi.

Saaşanь nyx. Fomiin bolbol traansportnuud, xarilsaa xolboo noi, komunaal azalai, kylьtyyren xygzeltiin, aradai elyyrii xa magaalalga, soveed xudaldaan ba socialiis azalai busa halbarinuudai 2 daxi taban zil soo xygzehen ba 3 daxi taban zil soo xerzerge xygzyylexe, tereenei a al baiguulalgada homologdoxo johotoi myngen zeeri tuxai xeleed eeriingee elidxelii dyyrgebe.

Nyx. Fomiiinai elidxelii daguulan, nyx. Kootov (Gazarta riaalangai arkomaadhaa), Pilynoov (Burkopsojuuziin pravleeniiin tyryylegşe), Maijoorov (tyseblelgiin gyrenei komiisahaa), Oltrazeevskii (tyseblelgiin gyrenei komiisahaa), Butanaajev Gazartariaalangai arkomaadhaa) ba Glyşkoov (tyseblelgiin gyrenei komiisahaa) geg şed yge xelebe.

Yge xelehen ede nyxed bolbol Buriaad-Mongol respyyblike dotorxi delexein bajaligii socialiis azaxuida aşaglan xereglexiin tuxai, malai azalii too ba şanarai talaar deeşelyylxe tuxai, myn tariaalangai ba respyyblike dotorxi xynde ba xyngen aza yiledberiii ulamaar yrgedxexe tuxai ton honirxoltoi ygenyydii xelee. Eneenhee gadana, 3 daxi taban zilei tyseb zoxioolgo tuxai myrtei xydelmeri xeegyi aradii gegeeryylxe Arkomaad, Burkop sojuuza, arkomsoveedai dergedexi iskyystviin ypravleeni gexe zergiin organizaacanuudai xydelmeride bolьşeviig kriitike xehen baina.

B. Zaboon

NYX. BUTANAAJVAI YGE

(Gaztarxoomoi dergedexi gyrnei soortoto foondiin ypravleeniiin zonxilogşo)

—Tyseblelgiin gyrenei komiisiin tyryylegşe nyx. Fomiin gegşe malai tezeelei tarilgii yrgedxexe tuxai 3 daxi taban zileigee tysebte oruulxa,—geze jixexen delgerengiigeer xelee.

Gexiin xamta, manai respyyblike bolbol malaigaa azalii xygzyylxiin xazuugaar, byxii tarilgiingaa şanarii haizaruulxiin tylee 3 daxi taban zil soo byxii tarilgaa soortoto yreheer xangaxa zorilgo tabixa ujalgatai bainamdi. Nyx. Fomiin bolbol eeriingee elidxel soo tarilgiin şanar haizaruulxa tuxai,byxii yrehiinь soortoto bolgoxo tuxai yge xeleegyi garşoo.

Menii duradxal xadaa: tarilgiin şanar haizaruulxa, 3 daxi taban zil soo byxii tarilgiingaa yrehii soortoto bolgoxo tuxai yşee yrgeneer xelsexe. Ulaan-Yde goorodoi zooniin somonguudai byxii kolxoozuudai tarilgii ogorood ba ooboşiin tarilga bolgoxo, ene tarilgiinь zişeete hainaar, tabiza goorodoi azalşaniii ediee xooloor xangaxa şadaxa bolgoxo uşartaibdi. Ebe bygegii azalai organizaacanuudai aktiivai zybleen deere delge rengiigeer xelsexe johotoi geeşebdi.

Nyx. Oltrazeevskiin yge

(Tyseblelgiin gyrenei komiisiin xydelmerişen).

—Bi bolbol geoloogorazveedkiin xydelmeri tuxai togtozo xelexem. Bidenei 2 doxi taban zilei tyseb zoxioolgiin yjede geoloogorazveedkiin xydelmeri myrtei jixe zyil hanaaşalagda za xelsegdeegyi baigaa. 2-doxi taban zilei tyseb zoxiooxodoo respyyblike soogoo xolboonoi ba niutagai azayiledberiii yr gedxexe tuxai, tereenei barilga ba baiguulalgiin gargaşada hologdohon myngen zeeriiinş too baga baihan geeşe. Yn-dee 2 doxi taban zil soo Zediin Volьfraamai kombinaad barilga, Galuuta nuurai dergedexi şuluu nyyrhe eliryylegdehen, Deede-Biroozovkiin kirpiice xedeg zavood gexe zergiin olon zyilei xolboonoi ba niutagai şanartai yiledberinyyd bii bolhon baina.

3 daxi taban zilei tyseb zoxioolgodoo bide bolbol urda oldood, mynee aşaglagdaza baigaa ede azayiledberinyydei kapitaalin zahabariiin ba ed bytеelgiin xysii jixedxexiin tylee 140 mingan tyxerig homolxo geze xaraada abhan bainamdi. Minii bodoxodo homologdohon 140 mingan tyxerig yş-e baga. Nyxer Fomiiin bolbol Ulaan-Yde goorodii 3 daxi taban zil soo soveed xolboon sooxi jixe jixe gooroduudai negen bolgoxo johotoibdi—geze medyylne. Tiime bolxodonь goorodoi komunaal barilgada xeden jixe kirpiice xereglegdexe baina Saaşanь, uhan ba galhaa aidaggyi salansii (xyxe kirpiice) ii xeer bytеeze barilgada xereglexe ton şuxala, eneenii tysebtee oruulxa zailaşagyi xeregtei.

Myn geoloogorazveedkiin hyylei şinzelelgiin (urdaş şinzelegdehen baigaa) johoor Xoito-Baigalai rajoondo ulaan zedei şuluun elbegeer oldobon, ende oiriin 1-2 zil soo baha jixexen azayiledberinyyd baiguulagdaxa johotoi, ene metiin ynetei zyilnyydei urgamalnuud geoloorazveedkaar dutuu şinzelegdeze baina. Mynee 3 daxi taban zileigee tyseb zoxioolgodo bide bolbol geoloogorazveedkiin xydelmeride ba 3 daxi taban zil soo şineer bii bolgogdoxo aza yiledberinyydii ton honoroor medeed, mynge homololgiinь yşee jixedxexe johotoibdi.

Gurba dugaar tabanzilei kylьtyyren baiguulaltiin tysebte bagtaxa asuudalnuud

Mynee baigaa pedagogiis hurguuliiin oronuud (3 dunda hurguuli, 1 instityyd) xadaa manai respyyblikede şuxala xeregtei hurgagşanarai kaadrii beledxeze xysed amzanagyi. Ene yjede, manai hurguulinuudai olonxi hurgagşanar tusxai pedagoogin erdemgyinyyd baina. Exin hurguulinuud, xysed bişe dunda ba dunda hurguulinuudai I-IV-daxi klaasuudta hurgaza baigaa 1213 hurgagşanarai 291 xyniinь dunda pedagogiis erdemtei, 804 xyniinь dyyreegyi dunda erdemtei ba ylegşedenь podagoogin bişe eldeb erdemtei xynyyd baixa jym.

Xysed bişe dunda ba dunda hurguulinuudai V-VII klaasuudai 522 hurgagşanarhaa 2 zilei instityyd dyyrgehen ba eneentei adali pedagogiis erdemtei xynyyd araixan geze 55 xynyyd boldog baina. Bişenь pedagogiis dunda erdemtei ba busa eldeb pedagoogiin bişe erdemtei hurgagşanar bolno.

Tusxai erdemgyi hurgagşanarii helgexe, tedeniii hurgaxa, zaooçnan huralsal ba stancionaaran huralsalaar bagşanarii beledxexe tuxai asuudal 2 dugaar taban zil soo bejelyylegdeze şadaagyi ylehen baina.

BAMASSR-ei gegeeryylxe Arkomaad zil byri ceentrhee hurgagşanarii uriza asardag. Ene xeregte xeden zuun mingan tyxerig gargaşaladag (gansaxan 1937 ondo ene xeregte 550 mingan tyxerig homologdobo). Gebeş, uriaalaar jirehen bagşanarai olonxinь 1-2 zil xydeleed,, busaza oşodog baina Baha ene meteşelen, hurguuliiin naha xyseegyi bagaşuudii xymyyzyylxe kaadrnuud ba poliitikan nebteryylgiin xydelmerişen dutadag baina. 7 zilei huralsalalii bejelyylxe zorilgotoi daşaramduulan, 8 daxi klaasta huragşanarii oloor xabaaduulxa bolxodoo. yseg bişeg baga medexe ba ogta medexegyi jabadal xysed usadxagdaxa, hurguuliiin seeti ba kontingeentiin urgaxa bolxoloor. 2 dugaar tabanziliinxide oro bol 3 dugaar taban zil soo pedagogiis ba aradai gegeerelei kaadrnuud 2-3 daxiza ylyy olon xeregtei bolxo (zil byriiin 500-800 xyn) baina.

Tiime tula, aradai gegeerelei kaadrnuudii hurgaxa ba beledxexe jabuulga bolbol, manai respyyblike dotor 3 dugaar taban zil soo ton imagta şuxala udxa şanartai xeregmyn bolno. Eneen deerehee yndehelze, 3 dugaar tabanzil soo 750 xynei huralsaxa pedagogiis instityydei baira Ulaan-Ydede barixa, 400 xynei huralsaxa bagşanarai instityydei baira ba xamtiin baira, 700-750 xynei huralsaxa pedagogiis dunda hurguuliiin baira ba xamtiin baira, hurguuliiin naha xyseegyi xyygedii xymyyzyylxe 360 bagşanarii beledxexe. Pidhurguuliiin baira, 360 xynei huralsaxa politikan nebteryylgiin hurguuliiin baira, 400 xynei huralsaxaar aradai geerelei kaadrnuudai kvalifikaacii deeşelyylxiin instityydei kyyrsiin baira ba xamtiin g. m. barixii tyseblexe xeregtei.

Myn Ulaan-Ydede erdem uxaanai xydelmerilegşedei baixa 100 ailai baira, 300 bagşanarai baira ba daaça g. m. barixii projeektexo şuxala baina.

Xyygedii xymyyzyylxe zorilgotoi hurguulinaa gaduurxi alban gazarnuud bolbol, ene yjede yxi xyygedei urgaza baigaa kylьtyyren eriltii ugta xangaza şadanagyi, 3 dugaar tabanzilei tyseb zoxiooxodoo, BMASSR-ei gegeeryylxe Arkomaad bolbol, pioneernuudai ger, xyygedei kylьtyyre ba amaraltiin paarka, saniin ba uhanai staanca g. m. oloşoruulxii xaraadaa abalsaxanь şuxala. Xydee niutaguudhaa jirehen xyygedii ugtaza abxa ba respyyblike dotoroo huragşanarai dunda jixe yrgeneer tyriizmii delgeryylxiin tula 3 dugaar taban zil soo zalus tyriistnyydei ger baiguulza emxidxegdexe johotoi. BMA teritoori deere ton hain xieeregdehen xyygedei ba talamainuud ugta yg na.

Tiime deerehee 3 dugaban zil soo yxi xyyged amaraltiin yjede ton laagar- ba talamainuu baaduulagdahan baixa tei. Eneentei xamta goo xydeedeş xyygedei laag talamai şineer barixa, mynee baihan xuuşan bai diinь zahaxa xemzee xa abtaxa johotoi baina.

Arad zonoi kylьtyyre te xurdaar urgaza baix goorod ba rajoonuudta teekanuudai too oloş ba Ulaan-Ydede respyy centraalin biblioteekii barigdaxa uşartai boln bygede asuudalnuud 3 tabanzilei tyseb dotor bagtalsaxa johotoi.

G. Z. Ba

Dalbaak—er brigadii

Ulaan-Ydiin depoo staxaanovtanai xydele xite yysxelşedei neg Dalbaak bolno. Ny anxanь parovoozoi jyriin tookarь bai Tookorь, komsomo Dalbaak eeriingeeny ki, Dombroovskigeg laigaa yiledberiiin haizaruulan deeşely socialiis myriisee bi laa jabuulza exilee. xed tere saghaa e xaanovtanai meetede merilze zaxalxadaa yi gee noormii yrgelze deg ba xydelmeridee xexee bolizo exilhen ba

Iigeze staxaanovtanai leeniii yysxelşedei negexo nyx. Dalbaakiiji 1936 exinde depoo deere exi xidxegdehen komsomool şuudai smeeniin brigadi gohon baigaa. Komsomo xail, brigadiirai xereg t abxadaa—eeriingee staxaanovşa smeene b şadaxab, geze ujalgaa xydelmerilze exilhen bai re saghaa xoişo nyx. eeriingee smeeniin xyde şedte staxaanovtanai xy riiin dyrşel meetedii exilhen baina.

Tere saghaa xoişo l mool—zaluuşuudai smee poogoi mexaniis ceexii gaada ba smeene soo zergede jabagşadai n toologdobo. Main negen tamziin myriiseende ap tysebii 250 proc. dyyrg ryy huuri ezelze garba amzaltaa komsomool-zal dai smeene byxeer bex abaa. Zişeelxede ene s main tyryyşiin xaxadai dunda zişeegeer 200 proc gee. Smeenede xydelmer 13 xydelmerişedei xeh ton deede hain şanartai niin geşyydei zişeeji xada: brigadiir nyx. Dalb ledberiiingee noormii y xende 3-3.5 daxin ylyyle gedeg baina. Myn ene niin xydelmerişed Pa ko, Brinsaatii ba busad Dalbaakhaa dutuugyigee moo dyyrgedeg baina.

Edenei smeeniin xyd Ulaan-Ydiin depoo deere te bolzo yg e.

M. Gavriloo

Kolxooznigaudai bişegyyd

ıxarmaar boloo

Zede. Derestein somonoi „Socialiizm“ geze kolxooz somon ogee jixe kolxooz baixa jym. ligeed mynee xyrter baanigyi baixanь gaixalťai. Kolxooi tyryylegşe nyx. Xamagai ba tyryylegşiin orologşo yx. C. Dorziin gegşed kylьyriin xydelmeride bagaxanş maagaa tabinagyi, xarin kytyyren xydelmeri tuxai xyi xelxede duulaaşagyi bolood ixa jym. Kylьtyyriin tuxai monoi soveedai zyghee jamarş mzee abdaggyi.

Kolxoozuudai aza baidalii ylьtyyrneer jabuulxa tuxai ediin aimagai gazarai tahag gegeerelei tahaguud haalaa tabilsadag bolog la.

Derestein naran.

KOLXOOZII MEXELEBE.

Kabaanai aimagai Ziriaanski sxonoi „Pyyть-Socialiizm“ ze kolxooz bolbol aimagai adioo yyzelde 6 xeheg raaoo tosxol abxiin tylee 950 x. oruulhan baigaa. Aimagai adioo yyzelii daagşa nyx. ojaanov kolxoozhoo myngiinь axadaa tere zileigee mai hara o raadioo tosxolnuudii tabiza ebdi geze naiduulhan baigaa. sesee xeden jabadal xyylze 36 onoi dekaabrь harada tede sxolnuudii kolxooz deere tabiygehen baigaa. Tede tabiza ehen tosxolnuudiinь abiaa rxa jyyme ygei baiba. Tiixeinь kolxoozoi tyryylegşe aiagai raadioo yyzelde xede ıxin jabaza raadioomontioor dyynov gegşii asarza yzyylдenь tosxolnuudtanai ebderi baiba, geed busaba.

Egeel iigeze xojor zil soo Pyyть—Socialiizm“ raadioo sxoltoi bolzo jadaba. Eneenei miinь xen deere geeşeb xede, gansal aimagai raadioo yzelii daagşa Stojaanovta geec. Kolxoozoi mynge abaad zil lhon xoino ebderxei tosxoludii elьgeze tabiuulhaniiinь i. Iigeze kolxoozii mexelze idag Stojaanov gegşe xariuuxa johotoi.

A.Starko ov

SOCIALIIS MYRIISƟƟ YRGENƟƟR JABUULXA

N. KOOTOV
(Viistavkiin komiteedai tyryylegşii orologşo)

Selenge. Zagastain somonoi Staalinai neremzete kolxoozoi tomo yylterei hy-mixa tovaarai feermiin brigaada (brigadiiriinь Dansaraanov) haalişad—Sanziin, Bazarai, Şagdarai, Baldanai, Batiin, Tygdei gegşed main 11-ei yder brigaadadaa suglaa xebe. Tere suglaan deeree 1938 ondo bolxo Byxe Xolboonoi xydee azaxuin viistavkada hainaar beledxexebdi geze socialiis myriisoenei doogovor batalba.

Ɵehediingee brigaadada ujalga bolgozo abhan zyilnyydenь gexede:

1936 on soo dunda zişeegeer nege ynieenhee 631 liitr hy haahan baigaa. Mynee zilde ynieen byxenhee dunda zişeegeer 2100 liitr, zarim ynieedhee 4500 liitr xyrter hy haaza byxii deerenь yngeregşe zileixihee 332 proceent jixe hy haadag bolxo. Ene jixe hy haaza abxiin zorilgoor tedener azalaa zybeer emxilze, haalişad daabarita ynieedee xododoo xarxaar daaza abxa; malai bilşeeriii zybeer emxidxexe ba şi nete tezeel ediyylxe; namarai yjede nogoon tezeel, ogoroodoi ediee ediyylxe; zunai yjede ynieedee olon daxin haaxa; ynieeneigee delengii ariuun sebereer bailgaxa ba hyjee sebereer haaxa; delengiinь massaazalxa (elьbexe) gexe zergiin xydelmeri jabuulxabdi.

Haalişanda ynieе xododoo daalgaza ygexede 10-50 proc. xyrter ynieenei hyn jixe boldog geze kolxoozoi bodoto, azal deerenь ba zooteexnikiinş zaabariaar medegdehen baina. Myn tereşelen feerme deerexi xydelmrilegşedei huraxa jabada tai temesexede tuhatai. Geeş haa olonxi kolxoozoi xytelberilegşed ynieedii haalişında daalgaza ygdeggyi ba ter niii toodoggyi jabadal olon baina.

Bilşeeriiin gazarii zybeer xereglexe ba ynieedee simetei tezeeleer, namarai yjede ogoroodoi edieegeer edieelvylxe gehenь ton zyb baina. Mynee yjede nelieed olon kolxoozuud bilşeerieer dutuubdi gelsedeg liime baixada negeş kolxooz ba zooteexnig bilşeeriii zybeer xereglexe tuxai hanalaa tabiaadyi huunad. Staalinai neremzete kolxoozoi tomo yylterei ynieе haagşad, tedeendee tariaanai zyil ba ogoroodoi ediee ediyylxebdi geze ujalga abahaniiin jixe zyb. Tiime ynieed ybehe nogoo xerş jixeer ediee haa hy ordoggyi jym. Tedende tariaanai zyil erxe bişe ediyylxe johotoi, Ene kolxoozoi pravleeni tede socialiis myriisoede orohon haalişanai ynieedii şimetei tezeeleer xangaxa ujalgatai.

Ynieedee hy deeşelyylxedee iimenyyd xemzee abaa haa zoxino: Baruun—Sibiirei staxaanovşa haalişan ynieedii ydertee olon daxin haaza hy jixii abhan baina. Zişeelxede ydertee 2-3 daxin haaxiingaa orondo 5-6 daxin haaza syytke soo 20-4o proceent ba yşee deeşenь hy haaxa şadaa Ene meetedii haalişan bygede xalaza abxanь şuxala.

Gadana, ynieegee haaxiingaa urdatee arig sebereer haaxa ba delengiinь elьbexe jabadal ton şuxala xemzee myn, Ene xemzeeji mynee xyrter jixenxi haalişad toodoggyi baina.

„Agrotexznaaniiin“ instryyktor nyx Myngaalov Xiaagtiin aimagai kolxoozuudai haalişadii ynieeneigee delengii ariuun sebereer bailgaad ba haaxa yjedee delengiinь elьbyylze haalgaad, 10-20 proeeent jixe hy abxuulza şadahan baina.

Myn tere feermiin haalişan oiriin sag soo malai ybelzexe xirii beledxeze exilexe gehen baina. Byxii feermiingee yxerii gereltei, sober ba dulaan bairaar xangaxa. Narai malaigaa bairii zooteexnikiin zaabariiin johoor tyxieerexebdi geze ujalaga abaa.

Baha 1937-38 onoi ybelei yjede xereglegdexe ybehe tezeelii tolgoi byxenei 20 ceentner bydyyn tezeel (15 ceentner ybehe ba 5 ceentner ovioosoi soloomo), buxa ba gunzadtaa 20 ceentner (ogoroodoi ediee) uhatai tezeel ba 5 ceentnerhee baga bişe tariaanai zyil beldexe.

Narai malnuudtaa xereglegdexe tezeelii noormiinь johoor xysed beledxexe.

Mynee xabar 4 gektaar tyrneepse, 5 gektaar nogoon soloomo, 20 gektaar jaarica malai tezeelde todolzo, pooliin brigaadaar tariuulxa. Ene tarilgaa feermiinxid eehediingee xyseer hainaar tariza ynder jixe urgasa abxiin tylee temesexe.

1937 on dotor zooteexnikiin zaabaritai tanilsaza „Agrotexznaaniiin“ kyyrsede huraza baihan ba erxim hainaar ekzaamin ygexe gexe metiin ujalganuudii abban baina.

Ene abhan ujalgaa ilaltatai dyyrgexiin tylee nyxer Dansaraanov bolbol gansa tere myriisoegeer dyyrgexegyi xarin byxii brigaadiinxid eehed dundaa myriisexe ba bişeş geşyydei dunda myriisee emxidxexe, 1938 ondo bolxo Byxe xolboonoi xydee azaxuin viistavkada beledxeltei baixabdi gebe.

Staalinai neremzete kolxoozoi tomo yylterei feermiin brigaada bolbol Teelьmenei neremzete kolxoozoi tomo yylterei feermiin ba byxii Buriaad-Mongol respyyblikiin feer nenyydii socialiis myriisoede urihan baina.

Byxii feermiinxid ba zooveterinaarai Staalin kolxooziinxi noi uriaaji xalan abza, Byxe-Xolboonoi xydee azaxuin viistavkada hainaar beledxexiin xoinohoo socialiis myriisee yrgeneer emxidxexe johotoi.

1937 on bolbol xojordoxi tabanzilei tysebei hyylşiin zil tula, malhaa rekoordoto aşag olzo abxa ba byxii tylnyydee hainaar tezeexe zil myn.

Bişilxan felьjetoon

„HYYLGYI ŞONO“

Muxar-Şiberei aimagai Sagaan Şuluutain Staalinai neremzete kolxooz somon soegoo tomoxon kolxooziinь jym. Ene kolxooz ybehe xula haar dutaldaza, yxer, malaa yrgyylxetei barixatai ondo oruulza baina gelsexe. Jaaxab tiigeed, maliinь byten byiieen ondo orzo baigaa xadaa xyree! Xarin, xabar bolzo mixan hanagdaad, zarim negen xynyydei şara busalaad baixada, tedenei „talaan buruulxadaa“ yrgedeg turanxai yxer malnuud yxeze, yyse bolzo ygebegyi gexe.

Tiixedenь, malai xaruulşan Marxalioon abagai iigeze şiidebexa: „xaralag saaşaa, xabarai xaşalanda kolxoozoi mal deere baigaad, xoşuugaa tohodongyi jaaza baixab! Dugar zivotnovood duratai baixa beze. myn zoexei toho zeelgeze edidegee hanaxa baixa johotoi—gexe hyniiin xaranxiida hyreg olon tugalnuud soohoo şileze jireed, nege tugal xytelze utaariiin nyxen xudara unasa tylxieed, tugalaigaa „xoitiigi zorїuulbab“—geze xyxiyygeer utaariingaa nyxiigi tymer pieeçengeer bytyylhen baigaa. Tiigeedş Marxalioon abagai hanaagaa amaraad debidxertee orozo dulaaxanaar untahan baigaa.

Yglээderenь bolxodo ynoexi tugalaa ygeilhen haalişad ээde uruugaa gyildeze jabhaar, Marxalioon abagain manahan tugalai tolgoin tymer pieeçengei zabharaar bultaiza baixiigi xaraad, olzo abhan baixa jym.

„Garzagyi“ tugal gazar doroioo oldozo, baxardahan xulgaişan balşiisa barigdaba Marxalioon Ajuuşiin gegşiin ene xehen xeregii balartuulxa geze hy tovaarai feermii erxilegşe Dugar Sanziin gegşe jixeer orol dohon baina. Uşariinь xadaa Marxalioon abagain baira Dugar zivotnovoodoido aid, tereegeerее damzuulza hynei tovaarai feermehee toho zeexei tunataraa zeelgeze edideg baihan, eneen deerhee toxir xurgan aman teişee gehen udxatai xojor xulagaişanai xoorondiinь ba risaa gansa baişşoo.

N. Ceveenov.

Viistavkiin beledxelde kolxooz byxen orolsoxo johotoi

Byxexolboonoi xydee azaiin viistavkii 1938 ondo yngexe geze xoişolhon gol ltagaanь xadaa, xydee niutaudta myriisoeji ton hulaar buulham gy, ali ugta jabuugyi uşar bolno. 1937 on soo nai respyyblike bolbol mayşxeberi ba tariaan azal ood, bişe bişe azalnuud deeton jixe amzalta tuilaxiin ee temesexe johotoi. Gansa MTS, kolxoozuud bişe, dentei xamta brigaada, zveba staxaanovtan bygedee Byxexolboonoi xydee azaa viistavkada xamaadaxiin ee yrgeneer temesexe joho-

imaguudai viistavkood ba gazarai eorganuud temeselii emxidxeze, soc. iiseeji yrgeneer delgeryylMTS ba kolxoozuudai viisada beledxexe xeregii emexe zuuraa, erxim hain onaat ba eksponeentnyydii ylze, 1937 on soo imagta xydelhen staxaanovtaniii dxeze baixa zergetei.

olxooz, MTS byxen eehegee azalai hain zişeenyydii avkada xaruulxajaa oroljohotoi. Aimaguudai gaeorganuud xadaa, eeheee aimag soohoo hain şaii elen eksponaat ba eksponeent viistavkada xaruulagdaxiin ba kolxoozoi byxii aktiivii viistavkada beledxexe xeregte xanduulxa zorilgotoi.

Respyyblikiin viistavkoomoor eksponeent geze batalagdaxan ba batalagdaxajaa oldood baihan MTS ba kolxoozuudta azaliinь şalgaza yzexe xeregtei. Ene yzelgii xexedee oiro dytiin kolxoozuudii xabaaduulxa. Jyyb gexede viistavkala jamarnuud jyymiiji xaruulxa geeb, jyynde ene kolxooz gy MTS-ii şileeb, jamar anxaltanuudtai jym, viistavkada jamaraar beledxeze bainab g m tanilsaxanь şuxala baina

Urgasiin eksponaa ii beledxexedee ilangajaa narin nigtaar xandaxa xeregtei 1937 onoi urgasiin eksponaatnuud, 1936 oniixitoi adali sugluulagdaxa ba zexidoar beledxegdexe baina. Oroonoto kylьryyriin eksponaaduud viistavka deere boolto orooho ba koolos tere şigtenь tabigdaxa. Tereenhee gadana, eksponeentnyydei duraar, urgasiin debzehen şatii xaruulhan eksponaat beledxexede bolno. booltonuud 2 xehegeer beledxegdexe johotoi. Myn baha ooolto byride yrihenei zişee 8-8 kilograam tariaa xabsaruulagdaxa.

Booltonuud ba koolosnuud 20 santimeetr diaameetrtei zigdexen urgasatai tariaanhaa şileze abtaxa johotoi. Nege booltodo 1000 xeheg urgasa bagtaxa zergetei baina. Şileze abtahan eksponaaduudta agropaasport zoxioogdozo baixa.

Gazartariaalangai Arko maadai tariaanai Ypravlieeni ba vetypravlieeni g. m. viistavkada beledxexe xeregtei urda mete xaişa xereg baingyi eksponeent ba eksponaatnuudii eliryylxe, aimagai organizaacanuud, aimagai gazarai tahaguultai xolbootoi bolzo, tedeende bodoto xytelberi ygeze, sag deerenь yrgelze tuhalxa zergeer Byxexolboonoi xydee azalai viistavkiin eksponaatnuudii zişeete hainaar beledxexii oroldoxo johotoi.

Byxexolboonoi xydee azaxuin viistavka deerexi Buriaad-Mongoloi zoonaalin zaal soo baixa, eksponaaduudai spiiskiin johoor şalgaad yzexede. ene yderei medeegeer jyyş xegdeegyi baina.

BK (b) Paartiiin mozkoomoi biyroo 1937 onoi apreliiin 22-yderei togtoomzo dotoroo bişiixanş udaarangyi socialiis myriisee yrgeneer emxidxexii paartin organizaacanuudai anxaralii xanduulhan baina.

Gebeş, ene togtoomzii zarim aimaguud gyisedxenegyi. Zişeelxede: Exired-Bulagad, Booxon, Zakaamin, Jaruuna, Ulaan-Yde, Xori ba Tynxen g. m. aimaguud odoo xyrter negeş eksponeent ba eksponaad tabiaagyi.

Ene onoi apreelь hara soo Agiin aimagai viistavkiin komiteed, zonoi daalgahan xeregii gyisedxedeggyi, azal muutai komiteed gegdeze, şinelen hungagdahan baigaa. Şine hungagdahan komiteed eksponeentnyydte tuhalxa tuxai togtoomzo abhan aad, baha xuuşaaraa miin huuza baina.

Viistavkada tomilogdohon eksponaaduud ton muu baidalda baihanai tuxai „B-M. Ynende“ xeden olon daxin bişegdehen baibaş, aimagai viistavkoom, aimagai paartiiin komiteed abiaa şimeegyi huunad.

Ene onoi apreelь hara soo respyyblikiin viistavkoomoi instryyktor—zooteexnig nyxer Vinograadov niite-nebterelgiin xydelmeri jabuulxa ba viistavkiin beledxelei jabasii şalgaxa geze, Agiin aimag oşohon baigaa. BK(b) Paartiiin aikoomoi sekretaarь nyxer Palikaarpovtai nyx. Vinograadovai xeereldexede —„Viistavka tuşaa xydelmeri miniii azalda xamaadaxagyi, bi soveedai xydelmeşen bişeb“—geed bişeş ygeş xelengyi kabineedhaa garza oşohon baixa jym.

Byxexolboonoi xydee azaxuin viistavka deere amzaltiinь xaruulxiin tulada olon ba hain maltai kolxoozii şilexedee Agiin aimagai Voroşiilovoi neremzete ba Markiizovai neremzete kolxoozuudii xaraadaa abxa geze Respyyblikiin viistavkoom ene onoi maartiin 16-ai yderei zasedaani deeree togtoobo. Ene xojor kolxoozuudai malazal muu baidaltai baihan tulada, malai ybelzelgii hainaar dyyrgehen, 1937 onoi tyl abalga ba oroonoi kampaani, byxii malai ydxeberiii zişeete hainaar emxidxehen, oroonoi kampaaniii ton hainaar emxidxehen ali negenь viistavkiin eksponeent bolxo geze ede kolxoozuudai tyryylegşenerte duradxagdaa. Ene yjede ede xojor kolxooz soc-myriisoenei doogovor batalaad viistavkiin eksponeent bolxo erxe olxiin tylee temeseze baina.

Aimagai gazarai tahaguud, viistavkada xamaadaxa byxii kolxoozuud deere tarilga, paar ybehenei xuriaalga, bog ybehe, tariaa xuriaalga ba soxilgo g m. foto dyresii buulgaza abxa johotoi. Tereenei xemzyyrinь—9x12 baixa.

1938 onoi aavgustiin 1-de Moskvaada neegdexe Byxexolboonoi xydee azalai viistavkada zişeete hainaar beledxexiin tulada MTS, kolxooz, brigaada, feerme, zvenoo ba staxaanovtanai dunda socialiis myriisoeji ton yrgeneer delgeryylxe, erxim hain xydelmeri byteexe ene yderei zorilgo baina.

Xepxeejev

Maşiinanuudanь ebderxei

Aga. Urda-Agiin somonoi Voroşiilovoi neremzete kolxooz (tyryylegşenь Bata Ivanoov) yngeregşe 1936 ondo zasagai gazarhaa negen aşaanai avtomaşiina beleg abhan baina. Myn 1937 onoi exinde negen aşaanai avtomaşiina xudaldan abza xamta 2 maşiinatai bolood baina Tiin kolxoozoi pravleeniin xytelberilegşed avtomaşiiniin şoofernuudii beledxexe tuxai oroi hanalaa tabidaggyi. Ene tere goorodhoo şoofernuudii abza hariin 500 tyxerigeer xydelmerilyylheniinь, tedenь 2 maşiiniinь ebdeze jabaxa argagyi bolgozo xajaad, maşiiniinь hain xeregselnyydii abaad arilşahan baixa jym.

Mynee tarilgiin yjede maşiinanuudanь ebderxei, edeniii zahuulxa tuxai nyx. Ivanoovto kolxoozniguudai xelexedэ "taanarai xereg bişe" gehen xebertei baidag jym.

Iime şuxala yje soo maşiinanuudaa ebdezerxiood xendeş xereggyi bolgood baihan kolxoozoi tyryylegşede xen anxaralaa tabixa jym.

Agiin-Dolgin.

Beledxelgyi baihanai gemeer

Ulaan-Onon-Taabtanain somonoi xysed bişe dunda hurguulida xabarai şalgaltiin beledxelei xydelmeri main 5-haa exelee. Main 7-oi yderhee exilze byxii klaasuudta konsylьtaaca jabaza baina. Şalgalta sooguur huragşadii syleetei sagtanь hainaar amaruulxa, naaduulxa jabadal emxidxegdehen bolboş xangaltagyi.

Şalgaltiin bolzo baixa yjede xyygedei ediee xoolii byri haizaruulxa johotoi bai han aad, Zydxeliiin somonoi Kiirovai neremzete kolxoozoi huragşanarai ediee xoolii kolxoozoinь xytelberilegşed hainaar emxidxeegyi baina.

Huragşadai bairanuudai jixe şiigtei muu baihanhaa huragşadanь xyl garaa ybedexe jabadal jixe olon baina. Ene baidalhaa şalgaltada jixe haad uşaruuldag baina. Nege zarim huragşadanь ybeşenei erxeer şalguulangyi gertee busaza baina.

Ene xadaa hurguuliin zabharlalgiin şalgalta jabuulxa tuşaa bagşanarai zyghee beledxelgyi gemiinь niuur deere yzeg debe.

B. B. Nam.

Sonosxol

Ijyyniiin 3 nai yder, ydeşiin 6 çaasta, xele, literatuura ba istooriin gyrenei instityydei nauukan biblioteeke soo orosoi tyryyşiin revoliuuciin yjede Buriaad orondo bolhon yndehenei xydeleen tuxai nyxer Xaptaajevai elidxel bolno. Paartin ba Soveedai şudargaşuud urigdana.

BMASSR-ei CGK dergedexi xele, literatuura ba istooriin gyrenei instityyd

MYNOODER

„PROGREES"
KINOODO
Gobsek

„ERDEM"
KINOODO
Aerograad

ELDEB HONIN

Turşalgiin uşaastog deere kook-sagiiz tarigdaba

Tiymeenei pedagogiis instityyd bolbol yngeregşe zilde eeriingee turşalgiin uçaastog deere kayyşyygei kook-sagiiziin yrehe tarihan baina. Yriheniinь hainaar garaa hen. Mynee zil kook-sagiizii byri jixe uçaastog zuun kvadraad meetr gazarta tariba.

(„Praavda").

Dyrben hara xaxad soo 50 mingan xyn

Cariciiniin oboroonii xaruulhan, Staalinai neremzete myzein neegdehenhee xoişo dyrben hara xaxad soo tabi mingahaa ylyyxen xyn orozo yzehen baina. Ene sagai xuxasaa sqo 522 ekskyyrsenyyd xegdee.

(„TRYYD")

Xariuusalgata redaaktor G. BELЬGAAJEV.

Sengiinь ximda. Gertenь abaaşaza ygene

Burmontoorgiin 2 dugaar ynivermaag

Ulaan-Yde goorodoi Leeninei gudamziin № 21-de (pioneernyydei gertei zergeleed)

Ger dotorxi xeregselnyydii (meebelь) xudaldaxa

Tusxai magaziin neebe.

Xudaldagdaxa zyilnyyd:

Meebelь—dyb modoor xegdehen zeelebter garnitoornuud, bişegyi ba restoraanai stoolnuud, zeelebter kyşeedxenyyd, komooduud, şkaafnuud, gardirobonuud, ylgyyrnyyd, tabyreetnuud.

Nege xynei ba xojor xynei umtaxa pryziinetei matraacanuud, xyben ba dalain ybeheer xehen debesxernyyd, jalagaraar yngelegdenen krovaatinuud xudaldagdana.

Magaziin bolbol ygleenei 9 çaashaa ydeşiin $4^1/_2$ çaas xyrter naimaa xene.

Eldeb janziin ed tovaaruud ton elbeg.

Direekce

Zaxigşadai duraar zaxidalnuudii abna

HURGAGŞANARAI ANXARALDA

BMASSR-ei gegeerelei Arkomaad ba aradai gegeerelei kaadrnuudai kvalifikaacii deeşelyylxe instityyd (AGKKDI)

EKSTEERNUUDAI MOZIIN KYYRSENYYD

Iime saguudta bolxo geze respyyblikiin byxii exi xysed bişe dunda ba dunda hurguulinuudai hurgagşanarta medeesene:

1. 7 zilei hurguulliin erdemgyi hurgagşanarta Ulaan Ydede, AGKKDI-ei dergede ijyyniiin 25-haa.

2. Ulaan-Yde goorod ba goorod şadarai zooniin pedagogiis hurguuli dyyrgehen erdemtei bolxii huralsaza baigaa hurgagşanarta AGKKDI-ei dergede ijyyniiin 8-haa.

3. Pedagoogiin discipliinenyydeer şalgaltada orox johotoi, exin hurguuliiin hurgagşanarta AGKKDI-ei dergede ijyyniiin 20-hoo

4. Hurgagşanarai instityydei kyyrse dyyrgehee erdemtei bolxiin tula 1936 onoi zunhaa huraza baiha geograafi zaagşadta Irkyytskede, xizaarai AGKKDI-e dergede ijyyniiin 15-haa.

5. Hurgagşanarai insityyd dyyrgehen erdemte bolxo geze huralsaza baihan, geograafi zaagşadta-h kyytskede xizaarai AGKKDI-ei dergede ijyyniiin 20 hoo

6. Hurgagşanarai instityyd dyyrgehen erdemte bolxiin tylee huralsaxa johotoi, istoori zaagşadta, Irkyyt skede, xizaarai AGKKDI-ei dergede, ijyyniiin 1-hee.

7. Hurgagşanarai instityyd dyyrgehen erdemte bolxiin tylee huralsaxa johotoi, istoori matemaatika, bioloog, literatuura ba buriaad xelenei hurgagşanarta, Ulaan Ydede AGKKDI-ei dergede ijyyliiin 20-hoo.

8. Ene kyyrsenyyd 1 hariinь bolzortoi. Duudagdahaniuurnuud kyyrsede jirexedee, 1 xonog bolzorhoo urdaş jirexe johotoi.

9. Kyyrsede jiregşed erdemei ynemşelge (bodoto gy al buulgabari) asarxa baina, tereegeer eksteerne bolgogdo hon geze byridxegdexe johotoi. Baha paasport ba debisxeree asaralsaxa. Erdemei ynemşelgegyi hurgagşana kyyrsede abtaxagyi.

10. Deere dursagdahan kategooriin hurgagşanai ene sonosxolii, duudalga geze toolood jabaxa johotoi.

Xizaarai AGKKDI-ei aadres: Irkyytsk, Temiraazevai gudamza № 76 (2; Buriaad-Mongol AGKKDI-ei aadres: Ulaau-Yde Leeninskaja № 21.

Gegeerelei Arkomaad ba AGKKDI.

BMASSR-ei Arkomsoveedai xereg jabuulgii erxilexe ypravleeniin dergedei b
laansiin komiissiin 1937 onoi apreeliiin 21 nei yderei ba BMASSR-ei Arkomsoveed
1937 onoi apreeliiin 25 ai yderei 236 dugaar togtooloor batalagdaba

BMASSR-ei Arkomsoveedai dergedexi Buriaad-Mongoloi Kinoofikaaciin Treestiin 1937 onoi janvaariin 1-de bail

BALAANS

AKTIIV	Xamta tyxerigeer		PASSIIV	Xamta tyxerig	
1. Yndehen zeeri	1121518	—	1. Ystaavai fobnd	122648	9
2. Ylyy materiaalnuud ba tylişe	61298	57	2. Amortizaaciin foond	80304	
3. Tovaarnuud ba belen edlelnyyd	65133	57	3. Tusxai foondnuud	5507	
4. Myngen zeeri	44942	69	4. Xuuşan yrinyydei rezeerv	4645	
5. Toosoondo baihan zeeri	122771	17	5. Finaansazaruulga	120171	
6. Jirexe zilei opiraaciin tylee garhan gargaşa	6605	43	6. Toosoonuud	62714	
7. Tusxai foondoor xaagdaxa ylyy gargaşa	8449	13	7. Arkomfinaansiin naloog	32009	
8. Tasalagdahan zeerinyyd	206088	22	8. Urislamziin saarhii kreditno zurgaanuudai toosoonuud	3954	
9. Kapitaalovlozeeniiin balaanstai xarilsahan toosoo	9027	76	9. Xydelmerişed ba alban xaagşad	17587	
Balaans	1645834	54	10. Toosooto zilei sugluulganuud	92450	
			Balaans.	16458345	

Balaansiin gazaadaxi statьjaanuud

1. Amortizaacan xubitai yndehen zeeri	117903	87	1. yndehen zeeriin elehenei	117903
2 Kinooteaatrai bileedyyd ba abanemeentnuud	386744	20	2. Kinooteaatrai bileedyydii ba abanemeentnyydai ujalganuud	386744
Xamta.	504648	07	Xamta.	504648

Geegdel ba sugluulgiin sçood

GEEGDELNYYD			SUGLUULGANUUD.	
1. Arsaldaata yrinyydei rezeervnyyd	4645	97	1. Kinoo gargaltahaa orhon olzo	16813
2. Yngerhen zilei opiraacahaa gargaşa	8907	40	2. Tavaarna materiaalnuudii xudaldahanhaa	923
3. Busa geegdelnyyd	204	99	3. Ylyy dyyrgehen xydelmerihee	6584
Xamta.	13758		4. Oeriingee yiledberiiin oronuudta gargagdahan tovaarba materiaalhaa.	871
			5. Yrinyydii boliuulhanhaa orolto	380
1936 onoi sugluulalgiin yldexenь	92450	25	6. Bolzoroo geehen yrinyydii boliuulhanhaa	3140
			7. Xereglegdeegyi arsaldaata yrinyydii rezeerv pereçis. lieeni xehenhee	2034
			8. Yngerhen zilnyydei opiraaciin tylee orhon olzo	13205
			9. Busa sugluulganuud	2234
Balaans	106208	61	Balaans	106208

„Burkinoogof" Teestii erxilegşe **C. Şiraboon**

Axalagşa Byxgaalter. **N. Jşigiiloov**

BMASSR-ei Arkomsoveedai xereg jabuulgii erxilxe ypravleeniin dergedexi balaansiin komiissiin tyryylegşe **Golovaçe**

Verstaalagsad: D. BALDAANOV, C. DAMBAAJEV. BMASSR-ei aiut. asyii-iin tipograafi. Ypolglavliit